

Beste pastoor Daniel Alliët

Door [Joachim Ben Yakoub](#) op 9 February 2018

Elke vrijdag schrijft een van onze vijf vaste online correspondenten een brief aan iemand. Deze week richt Joachim Ben Yakoub zich tot priester Daniel Alliët, pastoor van de Begijnhofkerk in Brussel.

Ik heb vernomen dat het Brusselse stadsbestuur nadenkt over een nieuwe functie voor uw Begijnhofkerk in het centrum van de hoofdstad. Zij overwegen het kerkgebouw te desacraliseren en tot een museum om te vormen. Ik ben ontredderd dat net een van de weinige kerken die zich de laatste decennia aan het herdenken is, vanuit diep religieuze waarden als barmhartigheid en naastenliefde, van bovenaf fundamenteel in vraag wordt gesteld. Is er in de kerk van het derde millennium nog plaats voor erbarmen of worden zij die het opnemen voor de gemarginaliseerden van vandaag, mee veroordeeld?

In april 2009 kwam ik voor het eerst in uw kerk voor een 'interreligieus en interlevensbeschouwelijk concert'. Ik herinner het mij alsof het gisteren was. De klezmer klanken van het Joodse 'Krupnik trio' vermengden met de islamitische strijkers van 'Malick Pathé Sow', klassiek christelijke zangstemmen van het 'Rinascimento Ensemble' en het vrijzinnig studentenkoor van de VUB in het middenschip van uw kerk. Het was niet de eerste, noch de laatste keer dat honderden mensen in uw kerk verzamelden om de grenzen tussen de joodse, christelijke en islamitische traditie muzikaal te overstijgen. Uw kerk is een symbool van religieuze diversiteit, interreligieuze dialoog en ontmoeting. De Filipijnse en Congolese gemeenschap is bij jullie kind aan huis. De Braziliaanse Evangelische kerk, de Iraanse Pinksterbeweging en enkele Soefi broederschappen zijn ook hun eerste activiteiten aan het voorbereiden. Jullie werken nauw samen met de synagoge van Vorst, de Hamza-Moskee in Brussel en de Protestantse kerk van de Nieuwe Graanmarkt. Ik heb zelfs gehoord dat er onlangs een klein meisje gedoopt is tijdens een Katholiek-Boeddhistische viering. Elke zondagochtend is er gewoon een mis, maar op de derde zondag van de maand krijgt een ervaringsdeskundige of expert het woord over actuele thema's zoals milieu, racisme of sociaal onrecht. Jullie onderhouden zelfs een studiegroep 'mystiek en verzet' heb ik me laten vertellen.

BIO

Joachim Ben Yakoub is schrijver, onderzoeker en docent in (maar niet van) Sint Lucas Antwerpen en UGent. Zijn interesse situeert zich op de snijlijn tussen esthetische theorieën en verschillende postkoloniale kritieken, van waaruit hij bewegingen van revolutie in Tunesië en België onderzoekt.

INFO

Elke vrijdag schrijft een van onze vijf vaste online correspondenten een brief aan iemand. Deze week richt Joachim Ben Yakoub zich tot priester Daniel Alliët, pastoor van de Begijnhofkerk in Brussel. Mag een kerk nog dienen voor naastenliefde?

SCHRIJF IN OP DE NIEUWSBRIEF

emailadres

Maar wat deze concertavond in jullie kerk zo bijzonder maakte, was de aanwezigheid van wel heel bijzondere gasten. Een 200-tal matrassen met hongerstakingende sans-papiers omringden het publiek tijdens het concert in de twee zijbeuken van uw kerk. Zij weigerden te eten tot ze geldige verblijfspapieren zouden krijgen. Om de haverklap moesten de hulpdiensten uitrukken omdat de gezondheid van de actievoerders in gevaar was. Er wachtte permanent een ziekenwagen voor de deur. Een nogal vervelende situatie voor de politici die het concert mee hadden ondersteund en in volle verkiezingscampagne handjes kwamen schudden. Maar u hield voet bij stuk. Hoewel u niet volledig achter de zelfverwoestende tactiek van hongerstaking staat, week uw onvoorwaardelijke steun voor deze wanhopige mensen geen milimeter. Alvorens de hongerstaking na drie maanden toch, welja, te staken, leidde u nog een symbolische uitvaartplechtigheid voor de gesneuvelde mensen zonder papieren, voor de vele vluchtelingen die het leven lieten in de Middellandse Zee of elders onderweg naar een veilig en menswaardig bestaan.

Heeft men u ooit beschuldigd van het plegen van een “solidariteitsmisdrijf”? Het bestaan van zo’n woord was voor mij tot voor kort überhaupt ondenkbaar. Na de sluiting van het vluchtelingenkamp in Calais eind 2016 steeg het aantal transitmigranten dat in en rond het Maximiliaanpark vertoeft. Al gaat het slechts over een 500-tal mensen, de regering wilde hen geen onderdak meer bieden. Het schrijnend tekort aan structurele opvang noopte Mehdi Kassou en Adriana Costa Santos ertoe een burgerplatform op te zetten. Net als u springen zij in de bres voor mensen zonder papieren en organiseren ze een netwerk van vrijwilligers die hun deuren openen om zich - al is het tijdelijk - over hun lot te ontfermen. Zij worden nu ook bedreigd met een wetsontwerp dat huiszoeken toestaat bij loutere verdenking van verblijf van sans-papiers. Voeg aan deze razzia-wet nog eens de deportatie-wet toe, waarbij mensen met een andere origine bij een vermoeden van schending van de openbare orde het land kunnen worden uitgezet, ook al zijn ze in België geboren, en je krijgt al gauw het gevoel aan de vooravond te staan van een volgende duistere bladzijde in onze geschiedenis. Zoals u het altijd zelf treffend zegt, “Mensen zonder papieren zijn de slaven van vandaag,

Lees ook alle andere artikels uit dossier Brief van de week

REAGEER

die nog steeds op zee verdrinken, en van wie wij nog steeds profiteren voor flexibel en goedkoop zwartwerk”. Zwart geld wordt vandaag blijkbaar gemakkelijker geregulariseerd dan mensen zonder papieren. Men heeft blijkbaar meer genade voor fraudeurs en het grootkapitaal dan voor de slachtoffers die dit schrikbewind van onverzadigbare hebzucht maakt. Nooit gedacht dat ik nog in een tijd zou leven waar solidariteit en misdrijf in één woord zouden versmelten, waar mededogen gecriminaliseerd zou worden, nota bene door een regering van onder meer Christen-Democraten. Van hun christelijke en democratische waarde blijft helaas niet veel meer over. Ze zouden beter zoals u wat meer het voorbeeld van Jezus volgen in plaats van zich te verbergen achter hun geloof.

Het is niet de eerste keer dat men dreigt u uit uw kerk te zetten. In 2014 kreeg u van aartsbisschop Léonard te horen dat u er uit moest, zodat de kerk overgedragen kon worden aan volgelingen van de ‘Fraternité des Saints Apôtres’ onder leiding van de charismatische populistische zanger/priester Michel-Marie Zanotti-Sorkin die toen in Frankrijk furore maakte. U weigerde resoluut dit order van hogerhand en verdedigde met verve uw eigenzinnig geëngageerd pastoraal werk. U had het terechte gevoel dat samen met u de armen weggeduwd zouden worden uit het centrum van onze hoofdstad. In plaats van de orders te gehoorzamen en uw werk en volgelingen te verplaatsen naar de Sint-Jan-de-Doperkerk in Molenbeek, verdedigde U het behoud van een ereplek in het centrum voor de meest kwetsbaren voor wie u opkomt. Dat de Begijnhofkerk te groot is voor jullie, is op zijn minst ongeloofwaardig te noemen. Jullie herbergden toen ook net een hele groep Afghaanse vluchtelingen, die hoewel ons leger medeplichtig is aan de oorlog en het leed daar, niet opgevangen en zelfs teruggestuurd werden. U verdedigde geestdriftig uw armenparochie, waarvoor zovelen u zo dankbaar zijn.

Een drietal jaar geleden hielden jullie samen met het open kunstenhuis ‘Globe Aroma’ een protestwake “bij het graf van de onbekende drenkeling” aan de vooravond van Wereldvluchtelingendag. Zo herdachten jullie voor de zoveelste keer weer de migranten die tijdens hun oversteek naar Europa zijn verdronken. In plaats van een rode loper, werd een witte loper van bijna 100 meter lang met de namen van 17.306 migranten die tussen 1993 en 2013 (dus voor de vluchtelingengolf van 2015) het leven lieten op de Middellandse Zee ontrold van aan het altaar tot buiten op het plein. Tijdens deze actie leerde jullie Kito Sino kennen, een Koerdische kunstenaar met wie jullie een zijkapel van de Begijnhofkerk ombouwden tot interreligieuze stille ruimte met als rode draad het universele “Behandel de anderen zoals je door hen behandeld wilt worden”. Binnenin schilderde Kito een prachtige vredesboom met in verschillende talen die gulden regel die in haast alle godsdiensten en levensbeschouwingen terugkomt.

Dat het stadsbestuur van jullie kerk een culturele hotspot wil maken, toont duidelijk aan dat ze er de laatste jaren geen voet hebben binnengezet. Er loopt niet alleen regelmatig een expo die

vele bezoekers weten te appreciëren en alsmaar meer belangrijke spelers uit het kunstenveld vinden hun weg naar de kerk. Het experimentele muziekfestival KRAAK programmeerde een orgelconcert van avant-garde kunstenaar Hermann Nitsch. De Ancienne Belgique organiseerde een concert van de legendarische ambient-drone band ‘Stars Of The Lid’ van componist en geluidstechnicus Adam Wiltzie. Het Bang! Festival bracht twaalf avonden rond ‘Twaalf spreuken op borden’ een schilderij van Pieter Brueghel met onder meer een concert van minimalistische kunstenaar Charlemagne Palestine. Ook Workspace Brussels vond zijn weg tot bij jullie. Met hun voorstelling ‘Life in the Bush’, een happening over technologie en fragiliteit, toverden zij de kerk even om tot theaterzaal.

Het stadsbestuur is nog steeds in beraad, maar zegt dat ze openstaat voor alle mogelijke scenario’s. Na Pinksteren wordt beslist over de toekomst van jullie kerk. Tot dan kunnen er tegenvoorstellen worden ingediend. Blijkbaar zien zij niet in dat het beste tegenvoorstel precies door uw jarenlange praktijk als priester van het Begijnhof gedragen wordt. Weet dat meer en meer mensen uw onvoorwaardelijke keuze voor mensen die in armoede leven, voor de meest kwetsbaren, voor de sans-papiers steunen. Weet dat u niet alleen bent als u zegt dat er geen andere keuze is dan voort te doen. Want ooit moet en zal het inderdaad veranderen. We geloven erin en blijven er samen met u voor vechten.

In de hoop dat de Heilige Geest uw barmhartig werk nieuw leven mag inblazen en dat jullie met jullie eigenste voorstel de stad Brussel kunnen overtuigen om in Gods huis te blijven.

One love,

J.

Genoten van dit artikel? Help ons open online publiceren. Je vindt geen betaalmuur op onze website. Wij geloven in vrije en open journalistiek, beschikbaar voor iedereen.

STEUN ONS

REAGEER

Rekto:Verso

© 2020